

27.03.2017

Kaj/2

§ 321

Valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponsi liikenneturvallisuuden selvittämisestä myös näkövammaisten osalta Hämeentien liikennesuunnitelman toteutuksessa

HEL 2016-005462 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.4.2016 hyväksymän toivomusponnen (Sami Muttilainen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami, toivomusponsi 4, Kvsto 27.4.2016 asia 7

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 27.4.2016 Hämeentien, Haapaniemenkadun ja Viiden-
nen linjan liikennesuunnitelmaa kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla
seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään kaavan valtuusto edellyttää, että jatkosuunnittelussa
tulee selvittää liikenneturvallisuus myös näkövammaisten osalta. Muu-
tostöiden myötä liikennevaloja poistetaan, joten myös näkövammaisten
turvallisuus tulee huomioida (Sami Muttilainen)."

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspönnien johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pönnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava myös muille valtuuteuille.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että hyväksytyt liikennesuunnitelman mukaan Hämeentie Hakaniemen ja Kurvin välillä on suunniteltu siten, että kadun reunoilla rakennusten vieressä ovat jalkakäytävät, niiden vieressä reunakivellä ajoradasta ja jalkakäytävästä erotellut yksisuuntaiset pyörätiet sekä pyörätien vieressä yhdet auto-kaistat, jossa kulkevat bussit, taksit sekä tontti- ja huoltoliikenne. Bussien ajokaistan ja jalkakäytävän väliin tuleva 2,5 metriä leveä pyörätie parantaa myös jalankulun miellyttävyyttä ja jalankulkijoiden turvallisuuden tunnetta. Nykyisellään Hämeentie ei ole houkutteleva jalankulku-ympäristönä. Katua ylittävät suojatiet ovat pitkiä eikä kaikissa ylityksissä ole välisaarekkeita.

Koska Hämeentien liikennemäärä ja ylitettävien moottoriajoneuvokais-tojen määrät vähenevät, voidaan Hämeentieltä poistaa liikennevalot osasta risteyksiä. Välikorokkeet ja kapeampi ajorata vähentävät kadun estevaikutusta ja selkeyttävät kadun ylittämistä. Sivukatujen kääntymis-suunnat ja liikennemäärät vähentyvät, mikä helpottaa liikenteen havainnointia, poistaa konfliktipisteitä ja pienentää onnettomuusriskiä. Myös pysäkeillä on enemmän tilaa, mikä parantaa matkustajien turvallisuutta.

Liikennevalojen mukana poistuvat myös näkövammaisten kadunylitystä turvaavat ääniopasteet, joten kyseisten suojateiden jatkosuunnittelussa on huolehdittava näkövammaisten turvallisuudesta muilla keinoin. Hämeentie on esteettömyysluokitukseltaan erikoistasoa, mikä merkitsee korkeita laatuvaatimuksia katusuunnitteluratkaisuille myös näkövammaisten osalta. Erikoistason alueella mm. näkövammaisten kulun helpottamiseksi suojateille tultaessa käytetään varoitusalueella vaaleaa kiveystä. Katusuunnitelmassa tarkastellaan myös varusteiden ja laitteiden sijainti katualueella törmäysten välttämiseksi.

Liikennesuunnitelma on laadittu yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Rakennusvirasto on teettänyt samanaikaisesti liikennesuunnittelun kanssa teknisen yleissuunnitelman. Kadun parantamisen yhteydessä toteutetaan laajamittaiset saneeraukset maanalaiselle kunnallistekniikalle. Kadun pintarakenteet ja raitiotiealue kiskoineen uusitaan kokonaisuudessaan. Pintamateriaalien uusimisen myötä koko alueelle saadaan jalankulkijoille tasainen ja esteetön kulkuympäristö.

Toivomuspönnossa edellytetty näkövammaisten tarpeiden huomioon ottaminen on syksyllä 2016 alkavan katusuunnittelun keskeisiä lähtö-

27.03.2017

Kaj/2

kohtia. Katusuunnitelma laaditaan yhteistyössä esteettömyysasioiden asiantuntijoiden kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami, toivomusponsi 4, Kvsto 27.4.2016 asia 7

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.08.2016 § 255

HEL 2016-005462 T 00 00 03

Hankennumero 5264_52

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuuston 27.4.2016 hyväksymä Hämeentien liikennesuunnitelma perustuu strategiaohjelman mukaiseen Helsingin liikkumisen kehittämisohjelmaan (LIIKE). Toivomusponsien mukaisesti jalankulun tarpeiden huomioon ottaminen ja liikenneturvallisuus ovat suunnittelun keskeisiä lähtökohtia.

Nykyisellään Hämeentie ei ole houkutteleva jalankulkuympäristönä. Kävelijät kokevat haitoiksi huonon ilmanlaadun, melun, jalkakäytävän vie-

ressä ajavat bussit, jalkakäytäväpyöräilyn ja jalkakäytävillä pysäköivät autot. Katua ylittävät suojatiet ovat pitkiä eikä kaikissa ylityksissä ole välisaarekkeitä. Hyväksytyn suunnitelman mukaan jalkakäytäviä levennetään, ajoratoja kavennetaan, pysäköinti poistetaan jalkakäytäviltä ja huoltoliikenteelle rakennetaan selkeät järjestelyt. Bussien ajokaistan ja jalkakäytävän väliin tuleva 2,5 metriä leveä pyörätie parantaa myös jalankulun miellyttävyyttä ja jalankulkijoiden turvallisuuden tunnetta.

Kaikki kadunylityskohdat ovat nykyään valo-ohjattuja. Liikennevaloilla ei kuitenkaan voida täysin estää jalankulkijoiden onnettomuuksia. Vuosina 2009-2013 Hämeentiellä Hakaniemen ja Kurvin välillä on sattunut kaikkiaan 24 henkilövahinko-onnettomuutta, joista jalankulkijoille kymmenen ja pyöräilijöille kuusi. Jalankulkijoiden onnettomuuksista 8/10 on sattunut raitiotiepysäkin yhteydessä, mutta tapauskertomusten mukaan vain kahdessa onnettomuudessa jalankulkija on yrittänyt ehtiä raitiovaunuun. Viidessä tapauksessa jalankulkija on ollut päihtynyt ja kuudessa jalankulkija on kulkenut päin punaista. Kahdessa tapauksessa valot eivät olleet toiminnassa eli autoilija oli vastuullinen. Yhdessä tapauksessa raitiovaunun kuljettaja ei onnistunut lehtikelin vuoksi pysäyttämään S-valon palaessa.

Ajokaistojen vähentäminen ja välikorokkeiden rakentaminen mahdollistavat liikennevalojen poiston osasta risteysiä. Välikorokkeet ja kaapeampi ajorata vähentävät kadun estevaikutusta ja selkeyttävät kadun ylittämistä. Sivukatujen kääntymissuunnat ja liikennemäärät vähentyvät, mikä helpottaa liikenteen havainnointia, poistaa konfliktipisteitä ja pienentää onnettomuusriskiä. Myös pysäkeillä on enemmän tilaa, mikä parantaa matkustajien turvallisuutta. Liikennevalottomilla suojateilla vastuu turvallisuudesta on selkeämmin liikenteen osapuolilla itsellään. Rauhallinen ja mittakaavaltaan inhimillinen katu ympäristö antaa nykyistä paremmat mahdollisuudet muun liikenteen havainnointiin ja toisten huomaamiseen.

Liikennevalojen mukana poistuvat myös näkövammaisten kadunylitystä turvaavat ääniopasteet, joten kyseisten suojateiden jatkosuunnittelussa on huolehdittava näkövammaisten turvallisuudesta muilla keinoin.

Hämeentie on esteettömyysluokitukseltaan erikoistasoa, mikä merkitsee korkeita laatuvaatimuksia katusuunnitelmalle, suunnitelman toteutukselle ja kadun ylläpidolle. Rakennusviraston tyyppiirustusten mukaan erikoistason alueilla käytetään suojateiden yhteydessä varoitusaueita eli vaaleaa kiveä. Tyyppiirustusten päivitystyössä on ollut mukana Näkövammaisten keskusliiton edustaja. Kaupunkisuunnitteluvirasto varmistaa lisäksi, että Hämeentien katusuunnittelun edetessä suojatiejärjestelyjen yksityiskohdista keskustellaan näkövammaisten järjestöjen kanssa.

27.03.2017

Kaj/2

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 16.08.2016 § 329

HEL 2016-005462 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Katusuunnitelma laaditaan hyväksytyyn liikennesuunnitelman pohjalta, jonka lähtökohdat ovat yhdenmukaisia toivomusponnen kanssa.

Toivomusponnessa edellytetty näkövammaisten tarpeiden huomioon ottaminen on syksyllä 2016 alkavan katusuunnittelun keskeisiä lähtökohtia. Hämeentie on esteettömyysluokitukseltaan erikoistasoa, mikä merkitsee aina korkeampia laatuvaatimuksia katusuunnitteluratkaisuille myös näkövammaisten osalta. Katusuunnitelma laaditaan yhteistyössä esteettömyysasioiden asiantuntijoiden kanssa.

Kadun parantamisen yhteydessä toteutetaan laajamittaiset saneeraukset maanalaiselle kunnallistekniikalle. Kadun pintarakenteet ja raitiotiealue kiskoineen uusitaan kokonaisuudessaan. Pintamateriaalien uusimisen myötä koko alueelle saadaan laadukas, tasainen ja esteetön ympäristö.

Käsittely

16.08.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos:

Muutos kohtaan Esittelijän perustelut, kappale 10, ensimmäinen virke muutetaan muotoon: "Hämeentien liikennemäärä ja ylitettävien moottoriajoneuvokaistojen määrä vähenevät."

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Juha Väätäinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38547
juha.vaatainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566